

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia ..... 2014 r.

w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów

Na podstawie art. 15 ust. 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, ze zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa sposób postępowania oraz wzory dokumentów stosowanych przy wykonywaniu przez policjantów uprawnień określonych w art. 15 ust. 1 pkt 1, 2a, 3, 3a lit. b-c, pkt 3b, 5, 5a, 6 i 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji, zwanej dalej "ustawą":

- 1) legitymowania osób w celu ustalenia ich tożsamości;
- 2) zatrzymywania osób:
  - a) pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego,
  - b) stwarzających w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia;
- 3) pobierania od osób o nieustalonej tożsamości albo usiłujących ukryć swoją tożsamość wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych w celu identyfikacji tych osób, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe;
- 4) pobierania od osób, po uzyskaniu od nich zgody, wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 5) pobierania odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości;
- 6) dokonywania kontroli osobistej, a także przeglądania zawartości bagaży i sprawdzania ładunku w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego, w razie istnienia uzasadnionego podejrzenia popełnienia czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 7) obserwowania i rejestrowania przy użyciu środków technicznych obrazu zdarzeń w miejscach publicznych, a w przypadku czynności operacyjno-rozpoznawczych

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2012 r. poz. 627, 664, 908, 951 i 1529, z 2013 r. poz. 628, 675, 1351 i 1635 oraz z 2014 r. poz. 24, 486, 502, 538, 616, 1055 i 1199. Tekst jednolity nie uwzględnia zmian ogłoszonych w Dz. U. z 2011 r. Nr 217, poz. 1280 i Nr 230, poz. 1371

i administracyjno-porządkowych podejmowanych na podstawie ustawy – także i dźwięku towarzyszącego tym zdarzeniom;

- 8) żądania niezbędnej pomocy od instytucji państwowych, organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej, a także zwracania się o niezbędną pomoc do innych przedsiębiorców i organizacji społecznych, w zakresie obowiązujących przepisów prawa;
- 9) zwracania się w nagłych wypadkach do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, w ramach obowiązujących przepisów prawa.

§ 2. 1. Policjant, który przystępuje do czynności służbowych związanych z wykonywaniem uprawnień określonych w § 1 pkt 1-4, 6, 8 i 9, jest obowiązany podać swój stopień, imię i nazwisko w sposób umożliwiający odnotowanie tych danych oraz przyczynę podjęcia czynności służbowej, a na żądanie osoby również podstawę prawną.

2. Policjant nieumundurowany przy wykonywaniu uprawnień, o których mowa w ust. 1, innych niż określone w art. 61 ustawy, okazuje ponadto legitymację służbową, a na żądanie osoby, wobec której podjęto wykonywanie tych uprawnień, okazuje ją w sposób umożliwiający odnotowanie danych w niej zawartych.

3. Po zakończeniu wykonywania czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 1- 4 i 6, policjant ustnie informuje osobę, wobec której czynności te podjęto, o prawie złożenia zażalenia do właściwego miejscowo prokuratora na sposób przeprowadzenia tych czynności.

§ 3. 1. Policjant zwraca się pisemnie lub ustnie do osób posiadających wiedzę specjalistyczną o udzielenie pomocy w wykonaniu czynności służbowych, o których mowa w § 1 pkt 3-7, jeżeli jest to konieczne dla zapewnienia prawidłowego rezultatu tych czynności.

2. Jeżeli przedmioty ujawnione w wyniku czynności służbowych, o których mowa w § 1, stwarzają niebezpieczeństwo dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, policjant jest obowiązany, w granicach dostępnych środków, niezwłocznie podjąć czynności ochronne, a w szczególności zabezpieczyć miejsce zagrożone przed dostępem osób postronnych oraz powiadomić dyżurnego właściwej miejscowo jednostki organizacyjnej Policji o konieczności zarządzenia działań usuwających to niebezpieczeństwo.

Rozdział 2

Legitymowanie osób

§ 4. Policjant ustala tożsamość osoby legitymowanej na podstawie:

- 1) dowodu osobistego;
- 2) paszportu;
- 3) zagranicznego dokumentu tożsamości;
- 4) innego niebudzącego wątpliwości dokumentu zaopatrzonego w fotografię i oznaczonego numerem lub serią;
- 5) informacji o osobie w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku lub odcisków linii papilarnych zgromadzonych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych do

których Policja posiada dostęp, zgodnie z warunkami określonymi w art. 20 ust. 15 i 16 ustawy;

- 6) oświadczenia innej osoby, której tożsamość została ustalona na podstawie dokumentów, o których mowa w pkt 1-4.

§ 5. 1. W przypadku legitymowania osoby znajdującej się w pojeździe, policjant może, ze względów bezpieczeństwa, żądać opuszczenia pojazdu przez tę osobę oraz inne osoby znajdujące się w pojeździe.

2. W przypadku następującego bezpośrednio po sobie legitymowania z tej samej przyczyny kolejnych osób znajdujących się w pobliżu, policjant umundurowany jednokrotnie wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1 i 3, łącznie wobec wszystkich tych osób.

§ 6. Policjant może odstąpić od legitymowania osoby, która jest mu znana osobiście.

§ 7. Policjant dokumentuje legitymowanie osoby w notatniku służbowym lub na odpowiednim nośniku technicznym albo w notatce służbowej, określając datę, czas, miejsce i przyczynę legitymowania oraz następujące dane osoby legitymowanej:

- 1) imię (imiona) i nazwisko oraz adres zamieszkania lub pobytu;
- 2) numer PESEL, a w przypadku braku informacji o numerze PESEL: datę i miejsce urodzenia oraz imiona rodziców i nazwisko rodowe;
- 3) rodzaj i cechy identyfikacyjne dokumentu lub rodzaj informacji, o której mowa w § 4 pkt 5, na podstawie której ustalono tożsamość osoby legitymowanej.

Rozdział 3

Zatrzymywanie osób

§ 8. 1. Policjant przy zatrzymywaniu osoby jest obowiązany podjąć wobec niej następujące czynności:

- 1) określone w § 2 ust. 1;
- 2) wezwać osobę do wydania broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmiotów mogących stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi;
- 3) sprawdzić, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2;
- 4) odebrać broń i przedmioty, o których mowa w pkt 2;
- 5) wylegitymować osobę zatrzymywaną;
- 6) poinformować osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedzić o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydawanym poleceniom;
- 7) doprowadzić osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

2. W przypadku zatrzymywania osoby, co do której z posiadanych informacji lub okoliczności faktycznych wynika, że może posiadać broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi, policjant, przystępując do zatrzymania, poprzedza je okrzykiem "Policja", a następnie:

- 1) wzywa osobę do wydania broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmiotów mogących stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi;

- 2) sprawdza, czy osoba zatrzymywana posiada przy sobie broń i przedmioty, o których mowa w pkt 1;
- 3) odbiera broń i przedmioty, o których mowa w pkt 1;
- 4) wykonuje czynności określone w § 2 ust. 1;
- 5) informuje osobę zatrzymywaną o zatrzymaniu oraz uprzedza o obowiązku podporządkowania się wydawanym poleceniom, a także o możliwości użycia środków przymusu bezpośredniego w przypadku niepodporządkowania się wydanym poleceniom;
- 6) doprowadza osobę zatrzymaną do jednostki organizacyjnej Policji.

§ 9. 1. Po doprowadzeniu osoby zatrzymanej do jednostki organizacyjnej Policji policjant wykonuje następujące czynności:

- 1) poucza osobę zatrzymaną z powodu stworzenia w sposób oczywisty bezpośredniego zagrożenia życia, zdrowia ludzkiego lub mienia o prawie do:
  - a) wniesienia, w terminie 7 dni, zażalenia na zatrzymanie do sądu rejonowego właściwego dla miejsca zatrzymania,
  - b) wypowiedzenia się co do przyczyn zatrzymania,
  - c) zawiadomienia o zatrzymaniu wskazanej osoby najbliższej oraz pracodawcy, uczelni lub szkoły,
  - d) nawiązania w dostępnej formie kontaktu z adwokatem, a także bezpośrednio z nim rozmowy; w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, policjant może zastrzec, że będzie przy niej obecny,
  - e) nawiązania w dostępnej formie kontaktu z właściwym urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym, jeżeli osoba zatrzymana jest cudzoziemcem;
- 2) wysłuchuje osobę zatrzymaną na okoliczność zatrzymania;
- 3) sporządza protokół zatrzymania osoby;
- 4) doręcza osobie zatrzymanej kopię protokołu zatrzymania, za potwierdzeniem odbioru;
- 5) podejmuje czynności mające na celu realizację praw, o których mowa w pkt 1, jeżeli tego żądała osoba zatrzymana;
- 6) powiadamia o zatrzymaniu miejscowo właściwego prokuratora,
- 7) powiadamia dowódcę jednostki wojskowej, w razie powzięcia wiadomości, że osoba zatrzymana jest żołnierzem.

2. Czynności wymienionych w ust. 1 pkt 1 i 5 nie wykonuje się w odniesieniu do osób zatrzymanych pozbawionych wolności, które na podstawie zezwolenia właściwego organu opuściły areszt śledczy albo zakład karny i w wyznaczonym terminie nie powróciły do niego.

3. Jeżeli zachowanie osoby zatrzymanej wskazuje na to, że jest ona pod wpływem alkoholu lub innego podobnie działającego środka albo z innych powodów ma zakłóconą świadomość, czynności określone w ust. 1 pkt 1 i 4 wykonuje się po ustaniu przyczyn zakłócających świadomość osoby zatrzymanej.

4. Wzór protokołu zatrzymania osoby określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 10. Zażalenie na zatrzymanie wniesione przez osobę zatrzymaną niezwłocznie przekazuje się właściwemu ze względu na miejsce zatrzymania sądowi rejonowemu, wraz z kopią protokołu zatrzymania oraz materiałami uzasadniającymi zatrzymanie.

§ 11. Osobę zatrzymaną umieszcza się w pomieszczeniu przeznaczonym dla osób zatrzymanych, z tym że osobę, o której mowa w § 1 pkt 2 lit. a, jedynie na czas trwania przeszkody uniemożliwiającej doprowadzenie do aresztu śledczego lub

zakładu karnego, stosownie do art. 223d ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.²⁾).

Rozdział 4

Pobieranie od osób wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych oraz pobieranie odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości.

§ 12. 1. Wymaz ze śluzówki policzków od osób lub materiał biologiczny ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera się przy użyciu przeznaczonych specjalnie do tych celów pakietów kryminalistycznych, oznakowanych indywidualnym kodem kreskowym.

2. Z pobrania od osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość wymazu ze śluzówki policzków policjant sporządza protokół według wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do rozporządzenia. W przypadku zastosowania środków przymusu bezpośredniego wobec osoby w celu pobrania wymazu ze śluzówki policzków, fakt ten odnotowuje się w protokole pobrania wymazu.

3. Z pobrania od osób wymazu ze śluzówki policzków, w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok o nieustalonej tożsamości policjant sporządza protokół według wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do rozporządzenia.

4. Z pobrania materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości policjant sporządza protokół według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do rozporządzenia.

5. Wymaz ze śluzówki policzków pobrany od osób lub materiał biologiczny pobrany ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości umieszcza się w pojemniku oznaczonym tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.

6. Protokoły, o których mowa w ust. 2 - 4, oznacza się tym samym kodem kreskowym, jakim został oznaczony pakiet kryminalistyczny użyty do pobrania.

§ 13. Pobrania wymazu ze śluzówki policzków od osób dokonuje policjant przeszkolony w tym zakresie albo, na pisemny lub ustny wniosek policjanta, uprawniony pracownik służby zdrowia albo instytucji naukowej lub specjalistycznej powołanej do przeprowadzania badań genetycznych.

§ 14. 1. Policjant prowadzący czynności służbowe w sprawie identyfikacji osób lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości jest obowiązany podjąć czynności zmierzające do pobrania:

- a) od osób wymazu ze śluzówki policzków lub odcisków linii papilarnych,
- b) ze zwłok materiału biologicznego w postaci próbek z tkanek lub odcisków linii papilarnych.

---

²⁾Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071 i Nr 111, poz. 1194, z 2002 r. Nr 74, poz. 676 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 123, poz. 849, z 2008 r. Nr 96, poz. 620 i Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 8, poz. 39, Nr 22, poz. 119, Nr 62, poz. 504, Nr 98, poz. 817, Nr 108, poz. 911, Nr 115, poz. 963, Nr 190, poz. 1475, Nr 201, poz. 1540 i Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 34, poz. 191, Nr 40, poz. 227, Nr 125, poz. 842, i Nr 182, poz. 1228, z 2011 Nr 39, poz. 201, Nr 39, poz. 202, Nr 112, poz. 654, Nr 185, poz. 1092, Nr 217, poz. 1280 i Nr 240, poz. 1431, z 2012 r. poz. 908, z 2013 r. poz. 628 i 1247 oraz z 2014 r. poz. 287 i 619.

2. Próbkę z tkanek ze włosów ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera w obecności policjanta uprawniony pracownik służby zdrowia albo instytucji naukowej lub specjalistycznej powołanej do przeprowadzenia badań genetycznych.

3. W przypadkach niecierpiących zwłok policjant może pobrać ze włosów ludzkich o nieustalonej tożsamości próbkę z tkanek w postaci włosów z cebulkami oraz częścią dokerzeniową o długości co najmniej 1 cm, jeżeli został przeszkolony w tym zakresie.

§ 15. 1. Policjant prowadzący czynności identyfikacyjne osoby o nieustalonej tożsamości pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych palców i dłoni za pomocą urządzenia do elektronicznego daktyloskopowania lub na kartę daktyloskopijną i chejroskopijną w przypadku negatywnego rezultatu sprawdzenia osoby o nieustalonej tożsamości przy pomocy urządzenia do szybkiej identyfikacji daktyloskopijnej, a następnie przeprowadza na tej podstawie wywiad daktyloskopijny.

2. Policjant prowadzący czynności identyfikacyjne włosów ludzkich o nieustalonej tożsamości pobiera samodzielnie lub przy pomocy specjalisty techniki kryminalistycznej odciski linii papilarnych palców i dłoni na kartę daktyloskopijną i kartę chejroskopijną, o których mowa ust. 4, lub z wykorzystaniem innych technik daktyloskopowania włosów, a następnie przeprowadza na tej podstawie wywiad daktyloskopijny.

3. W przypadku zastosowania środków przymusu bezpośredniego wobec osoby w celu pobrania odcisków linii papilarnych, fakt ten odnotowuje się w górnej części odwrotnej strony karty daktyloskopijnej

4. Wzory karty daktyloskopijnej i karty chejroskopijnej określają załączniki nr 5 i 6 do rozporządzenia.

Rozdział 5

Kontrola osobista, przeglądanie zawartości bagaży i sprawdzanie ładunków w portach i na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, powietrznego i wodnego

§ 16. 1. Policjant przy przeprowadzaniu kontroli osobistej wykonuje następujące czynności:

- 1) określone w § 2 ust. 1 lub 2;
- 2) sprawdza zawartość odzieży osoby kontrolowanej i przedmioty, które znajdują się na jej ciele, nie odsłaniając przykrytej odzieżą powierzchni ciała;
- 3) sprawdza zawartość podręcznego bagażu oraz innych przedmiotów, które posiada przy sobie osoba kontrolowana;
- 4) odbiera osobie kontrolowanej posiadaną broń lub inne niebezpieczne przedmioty mogące służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmioty mogące stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi;
- 5) legitymuje osobę kontrolowaną.

2. Kontrolę osobistą powinien przeprowadzać policjant:

- 1) tej samej płci, co osoba kontrolowana;
- 2) w miejscu niedostępnym w czasie wykonywania kontroli dla osób postronnych.

3. Jeżeli kontrola osobista musi być przeprowadzona niezwłocznie, w szczególności ze względu na okoliczności mogące stanowić zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, może jej dokonać policjant płci odmiennej, także bez zachowania warunku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, ze szczególnym uwzględnieniem art. 15 ust. 6 ustawy.

4. Osoba poddana kontroli osobistej może przybrać do tej czynności osobę przez siebie wskazaną. Policjant jest obowiązany dopuścić osobę wskazaną do udziału w czynności, chyba że jej obecność utrudniałaby lub uniemożliwiałaby przeprowadzenie czynności.

5. Policjant może przybrać do obecności przy kontroli osobistej osobę trzecią, jeżeli uzna to za konieczne dla uzyskania celu kontroli.

§ 17. 1. Policjant przegląda zawartość bagaży lub sprawdza ładunek znajdujący się w portach, na dworcach oraz w środkach transportu lądowego, wodnego i powietrznego w obecności posiadacza bagaży lub ładunku albo przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.

2. Policjant przegląda zawartość bagażu lub sprawdza ładunek przyjęty do przewozu wyłącznie w obecności przedstawiciela przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego.

3. W przypadku braku możliwości zapewnienia natychmiastowej obecności osób, o których mowa w ust. 1 i 2, policjant może przejrzeć zawartość bagaży lub sprawdzić ładunek bez ich obecności, jeżeli z posiadanych informacji wynika, że zwłoka może spowodować zagrożenie dla życia, zdrowia ludzkiego lub mienia, albo gdy istnieje uzasadniona obawa zniszczenia bądź utracenia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie albo podlegających zajęciu w postępowaniu karnym.

§ 18. 1. Policjant dokumentuje czynności służbowe, o których mowa w § 16 i 17, w notatniku służbowym lub na odpowiednim nośniku technicznym albo w notatce służbowej określając datę, czas, miejsce i przyczynę ich przeprowadzenia oraz dane dotyczące osób objętych czynnościami i w nich uczestniczących, a także rodzaj i wynik czynności.

2. Na żądanie osoby poddanej kontroli osobistej albo przedstawiciela właściciela, przewoźnika, spedytora lub agenta morskiego policjant sporządza protokół z przeprowadzonych czynności, którego wzór określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

Rozdział 6

Obserwowanie i rejestrowanie obrazu i dźwięku zdarzeń w miejscach publicznych

§ 19. Policjant podczas czynności służbowych wykonuje uprawnienie do obserwowania i rejestrowania obrazu lub dźwięku zdarzeń, planowo lub doraźnie oraz w sposób:

- 1) bezpośredni - w przypadku obecności policjantów w miejscu prowadzenia obserwacji i rejestracji obrazu lub dźwięku zdarzeń;
- 2) zdalny - przy użyciu urządzeń teleinformatycznych przekazujących obraz lub dźwięk zdarzeń na odległość;
- 3) jawny lub przy użyciu metod uniemożliwiających osobom nieupoważnionym ustalenie faktu prowadzenia obserwacji i rejestracji.

§ 20. Policjant dokumentuje czynności służbowe, o których mowa w § 19, stosownie do okoliczności i wyników obserwacji oraz dyspozycji podmiotu decydującego o podjęciu obserwacji, w notatniku służbowym, notatce służbowej, notatce urzędowej, komunikacie, meldunku lub na odpowiednim nośniku technicznym, określając miejsce i czas ich rozpoczęcia i zakończenia oraz rodzaj użytych środków technicznych.

Rozdział 7

Żądanie niezbędnej pomocy oraz zwracanie się o niezbędną lub doraźną pomoc

§ 21. 1. Policjant zwraca się o niezbędną pomoc od instytucji państwowych, organów administracji publicznej oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie użyteczności publicznej, zgłaszając żądanie udzielenia pomocy do osób pełniących funkcje tych organów albo kierowników tych instytucji lub przedsiębiorców albo innych osób upoważnionych do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia żądanej pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami jej udzielenia.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, jest doręczane lub przekazywane drogą elektroniczną przez właściwy organ Policji lub policjanta działającego z upoważnienia tego organu.

3. Żądanie, o którym mowa w ust. 2, powinno zawierać powołanie podstawy prawnej żądania, określenie rodzaju i zakresu niezbędnej pomocy, wskazanie policjanta korzystającego z pomocy oraz pouczenie o odpowiedzialności karnej funkcjonariusza publicznego w razie niedopełnienia obowiązku udzielenia pomocy.

§ 22. 1. Żądanie, o którym mowa w § 21, może być zgłoszone ustnie przez każdego policjanta potrzebującego niezbędnej pomocy:

- 1) w sytuacjach niecierpiących zwłoki, a zwłaszcza w przypadku wykonywania przez policjanta czynności służbowych w celu ratowania życia, zdrowia lub wolności człowieka albo ochrony mienia oraz w trakcie pościgu za sprawcą czynu zabronionego pod groźbą kary;
- 2) jeżeli policjant wykonuje czynności służbowe na pisemne polecenie sądu, prokuratora lub organu administracji publicznej.

2. Policjant zgłaszający ustne żądanie udzielenia niezbędnej pomocy powiadamia osobę, do której zgłasza żądanie, o działaniu w sytuacji niecierpiącej zwłoki albo na polecenie sądu, prokuratora lub organu administracji publicznej oraz przekazuje tej osobie informacje określone w § 21 ust. 3.

3. Żądanie zgłoszone ustnie potwierdza się niezwłocznie w sposób określony w § 21 ust. 2.

§ 23. 1. Policjant, zwracając się o udzielenie niezbędnej pomocy do przedsiębiorców innych niż wymienieni w § 21 ust. 1 lub do organizacji społecznych, kieruje wystąpienie do osób pełniących funkcje kierowników lub członków zarządu w tych przedsiębiorstwach lub organizacjach albo do innych osób upoważnionych do podejmowania decyzji koniecznych do udzielenia pomocy lub w danym czasie dysponujących możliwościami jej udzielenia.

2. W zakresie formy zwracania się o pomoc, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy § 21 ust. 2 i § 22.

§ 24. W nagłych wypadkach policjant zwraca się ustnie do każdej osoby o udzielenie doraźnej pomocy, powiadamiając tę osobę o nagłym wypadku oraz przekazując jej informacje, o których mowa w § 21 ust. 3.

§ 25. 1. W przypadku wykonywania niejawnych czynności służbowych policjant uprzedza każdą osobę udzielającą pomocy w ramach tych czynności o obowiązku zachowania w tajemnicy faktu udzielenia pomocy i wszelkich szczegółów z tym związanych oraz o odpowiedzialności karnej w razie nieuprawnionego ujawnienia informacji niejawnych, pobierając na tę okoliczność pisemne oświadczenie

sporządzone własnoręcznie przez osobę udzielającą pomocy, jeżeli pozwalają na to okoliczności wykonywania czynności służbowych. O konieczności złożenia takiego oświadczenia policjant uprzedza przed skorzystaniem z pomocy tej osoby.

2. O wystąpieniu okoliczności uniemożliwiających pobranie oświadczenia, o którym mowa w ust. 1, policjant informuje swojego bezpośredniego przełożonego raportem, wskazującym osobę udzielającą pomocy oraz zakres informacji, jakie zostały tej osobie udostępnione.

§ 26. Po zakończeniu czynności służbowych policjant składa bezpośrednio przełożonemu szczegółowy raport zawierający informację o wystąpieniu z żądaniem lub zwróceniu się o udzielenie pomocy.

§ 27. 1. Policjant jest obowiązany sporządzić pisemne pokwitowanie na użyzione w ramach pomocy rzeczy lub dokumenty.

2. Pokwitowanie powinno zawierać:

- 1) stopień, imię i nazwisko policjanta oraz jego numer identyfikacyjny, a także określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni on służbę;
- 2) miejsce, datę i godzinę przejęcia rzeczy lub dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela (posiadacza) rzeczy lub dokumentu;
- 4) opis rzeczy lub dokumentu z uwzględnieniem ewentualnych uszkodzeń, a w odniesieniu do pojazdu - z podaniem marki, typu, modelu, numeru rejestracyjnego, ilości paliwa w zbiorniku oraz przebiegu według wskazań liczników zainstalowanych w pojeździe;
- 5) pouczenie o prawie do odszkodowania z tytułu uszkodzenia lub zniszczenia rzeczy lub dokumentu;
- 6) określenie miejsca i, w miarę możliwości, terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu;
- 7) podpisy policjanta oraz właściciela (posiadacza) rzeczy lub dokumentu albo innej osoby upoważnionej do dysponowania rzeczą lub dokumentem.

3. Pokwitowanie, o którym mowa w ust. 1, sporządza się w 2 egzemplarzach: przeznaczonych dla właściciela (posiadacza) użytej rzeczy lub dokumentu oraz do akt sprawy, w ramach której nastąpiło udzielenie pomocy.

4. W przypadkach uzasadnionych koniecznością niezwłocznego działania, w szczególności w celu ratowania życia, zdrowia ludzkiego lub mienia albo prowadzenia pościgu za sprawcą czynu zabronionego pod groźbą kary, policjant może odstąpić od wydania pisemnego pokwitowania i ustnie poinformować właściciela (posiadacza) rzeczy lub dokumentu o danych określonych w ust. 2 pkt 1, 5 i 6.

5. Jeżeli w pokwitowaniu nie określono terminu zwrotu rzeczy lub dokumentu oraz w sytuacji, o której mowa w ust. 4, policjant jest obowiązany zwrócić rzecz lub dokument niezwłocznie po wykonaniu czynności służbowych albo po ustaniu potrzeby dalszego korzystania z rzeczy lub dokumentu.

§ 28. 1. Zwrot rzeczy lub dokumentu odbywa się protokolarnie w terminie i miejscu uzgodnionym z właścicielem (posiadaczem).

2. Protokół zwrotu rzeczy lub dokumentu powinien zawierać:

- 1) stopień, imię i nazwisko policjanta dokonującego zwrotu oraz określenie jednostki organizacyjnej Policji, w której pełni on służbę;
- 2) miejsce, datę i godzinę zwrotu rzeczy lub dokumentu;
- 3) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela (posiadacza) albo osoby upoważnionej do odbioru rzeczy lub dokumentu;
- 4) opis stanu rzeczy lub dokumentu przed i po użyciu przez policjanta, ze wskazaniem ewentualnych uszkodzeń powstałych w trakcie użycia, a w odniesieniu do pojazdu -

- z podaniem marki, typu, modelu, numeru rejestracyjnego, szacunkowej ilości paliwa oraz przebiegu według wskazań liczników zainstalowanych w pojeździe;
- 5) oświadczenie osoby, o której mowa w pkt 3, o stanie odbieranej rzeczy lub dokumentu;
- 6) podpisy policjanta dokonującego zwrotu rzeczy lub dokumentu oraz osoby, o której mowa w pkt 3.

3. W razie zgłoszenia przez osobę, o której mowa w ust. 2 pkt 3, zastrzeżeń co do określonych w protokole danych dotyczących stopnia uszkodzenia albo zużycia rzeczy lub dokumentu, jednostka organizacyjna Policji dokonująca zwrotu, o ile nie uwzględniono tych zastrzeżeń, powołuje rzeczoznawcę w celu ich rozpatrzenia.

Rozdział 8

Przepisy przejściowe i końcowe

§ 29. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia³⁾.

Za zgodność
pod względem prawnym
i redakcyjnym

ZASTĘPCA DYREKTORA
Departamentu Prawnego
Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Jolanta ZABORSKA

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. Nr 141, poz. 1186), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia na podstawie art. 12 ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1199).

Załącznik nr 1

ZAPOZNAŁEM SIĘ

.....
(pieczęć i podpis przełożonego)

PROTOKÓŁ ZATRZYMANIA OSOBY

.....
(imię i nazwisko osoby zatrzymanej)

.....
(znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 2a lub 3* ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Czas zatrzymania osoby: .....
(godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Miejsce zatrzymania: .....
(miejsce czynności - adres lub inne określenie miejsca zatrzymania albo nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Zatrzymania dokonał: ..... Z .....
(stopień, imię i nazwisko policjanta) (nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Miejsce i czas sporządzenia protokołu: .....
(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Osoby uczestniczące w czynności: .....
(charakter obecności, np. tłumacz, protokolant, inny)

Zatrzymany(a) .....
(imię i nazwisko) (nazwisko rodowe)

syn/córka .....
(nazwisko rodowe matki)

Zamieszkały (a) w .....
(adres)

Tożsamość zatrzymanego(ej) ustalono na podstawie .....
(nazwa, seria, data wydania, nr dokumentu tożsamości oraz nazwa organu wydającego lub informacji w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku osoby lub odcisków linii papilarnych zgromadzonym w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych do których Policja posiada dostęp)

....., numer PESEL .....

.....
(ewentualnie odnotowanie braku dokumentu tożsamości; oświadczenia lub oświadczenia innych osób)

Rysopis.....

(cechy rysopisowe i znaki szczególne, np. przybliżony wiek, płeć, kolor oczu, włosów, wzrost, blizny, tatuaże i inne)

Przyczyna(y) zatrzymania.....

(szczegółowo opisać przyczynę zatrzymania, w szczególności wskazać, na czym polegało

stworzenie w sposób oczywisty bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia)

Oświadczenie zatrzymanego

Zostałem(am) pouczone(a) o przysługującym mi na mocy art. 244 § 2, art. 245, 246 § 1 i 2 lub art. 612 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. — Kodeks postępowania karnego * prawie: wniesienia do Sądu .....W ....., w terminie 7 dni od zatrzymania, zażalenia, w którym mogę się domagać zbadania zasadności, legalności (nie dotyczy osoby, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji) oraz prawidłowości zatrzymania; żądania: umożliwienia wypowiedzenia się co do przyczyn zatrzymania; powiadomienia o zatrzymaniu osoby najbliższej, pracodawcy, uczelni lub szkoły; kontaktu z adwokatem i bezpośrednio z nim rozmowy, w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami, policjant może zastrzec, że będzie przy niej obecny (nie dotyczy osoby, o której mowa w art. 15 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji); nawiązywania kontaktu z urzędem konsularnym lub przedstawicielstwem dyplomatycznym oraz na podstawie art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji o prawie złożenia zażalenia do miejscowo właściwego prokuratora na sposób przeprowadzenia zatrzymania

.....
(podpis zatrzymanego (ej))

Po pouczeniu zatrzymany(a) oświadczył (a), co następuje: .....

Oświadczenie osoby w związku z zatrzymaniem: .....

Oświadczenia zatrzymanego (ej) o stanie zdrowia, z uwzględnieniem opisu i przyczyn ewentualnych obrażeń: .....

PROTOKÓŁ POBRANIA WYMAZU ZE ŚLIZÓWKI
POLICZKÓW OD OSOBY O NIEUSTALONEJ
TOŻSAMOŚCI/ OD OSOBY USIŁUJĄCEJ UKRYĆ
SWOJĄ TOŻSAMOŚĆ*

.....
(znak sprawy)
.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. b ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności

.....
(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Rysopis osoby, od której pobrano wymaz:

.....
(cechy rysopisowe i znaki szczególne, w tym przybliżony wiek

.....
płeć, kolor włosów, oczu, wzrost, blizny, tatuaże i inne)

Dane personalne i adresowe podane przez osobę, od której pobrano wymaz: .....

Wymaz pobrany przez:

.....
(stopień, imię i nazwisko policjanta)

Z.....

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Osoby uczestniczące w czynności:

.....
(charakter obecności, np. protokolant, tłumacz, stenograf, inny)

Środki przymusu bezpośredniego: zastosowano/nie zastosowano*

.....
(opis zastosowanych środków przymusu bezpośredniego)

Sposób zabezpieczenia próbki

.....
miejsce na umieszczenie kodu
Kreskowego pakietu
kryminalistycznego

Sposób zapakowania próbki:

Omówienie skreśleń i poprawek:

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie policjanta przeprowadzającego czynność:

.....
.....
.....

Do protokołu załączono:

.....
(liczba i rodzaj załączników)
.....

Czynność zakończono:

.....
(dzień, miesiąc, rok, godzina)

.....
(podpis policjanta dokonującego pobrania wymazu)

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Oświadczenie osoby, od której pobrano wymaz:

Zostałem(am) poinformowany(a) o przysługującym mi na mocy art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji prawie złożenia zażalenia do miejscowo właściwego prokuratora na sposób przeprowadzenia czynności.

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Podpisy innych osób biorących udział w czynności:

1. .... 2. .... 3. ....

*Niepotrzebne skreślić.

PROTOKÓŁ POBRANIA OD OSOBY WYMAZU
ZE ŚLUSZÓWKI POLICZKÓW

OD OSOBY

..... (znak sprawy) ..... (nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)
--

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3a lit. c ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Wyrażam zgodę na pobranie wymazu ze słuszków policzków: .....
(podpis osoby)

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności
.....
(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Dane personalne i adresowe osoby, od której pobrano wymaz:
.....
(imię, nazwisko, data urodzenia, adres zamieszkania)

Stopień pokrewieństwa osoby, od której pobrano wymaz z osobą zaginioną lub ujawnionymi zwłokami
ludzkimi o nieustalonej tożsamości: .....

Wymaz pobrany przez:
.....
(stopień, imię i nazwisko policjanta)

Z .....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

Osoby uczestniczące w czynności:
.....
(charakter obecności, np. protokolant, tłumacz, stenograf, inny)

Sposób zabezpieczenia próbki

..... miejsce na umieszczenie kodu Kreskowego pakietu kryminalistycznego
---

Sposób zapakowania próbki:
.....
.....

Omówienie skreśleń i poprawek:
.....
.....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie policjanta przeprowadzającego czynność:

.....
.....
.....

Do protokołu załączono:

.....
(liczba i rodzaj załączników)
.....

Czynność zakończono:

.....
(dzień, miesiąc, rok, godzina)

.....
(podpis policjanta dokonującego pobrania wymazu)

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Oświadczenie osoby, od której pobrano wymaz:

Zostałem(am) poinformowany(a) o przysługującym mi na mocy art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji prawie złożenia zażalenia do miejscowo właściwego prokuratora na sposób przeprowadzenia czynności.

.....
(podpis osoby, od której pobrano wymaz)

Podpisy innych osób biorących udział w czynności:

1. .... 2. .... 3. ....

.....
(pieczęć instytucji, w której dokonano pobrania)

**PROTOKÓŁ POBRANIA MATERIAŁU
BIOLOGICZNEGO ZE ZWŁÓK
LUDZKICH**

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 3b ustawy z dnia
6 kwietnia 1990 r. o Policji

.....
(znak sprawy)
.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności:.....
(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Rodzaj miejsca, którym znajdują się zwłoki.....
(np. prosektorium ze wskazaniem nazwy i adresu, miejsce publiczne,
.....
inne miejsce i adres miejsca)

Rodzaj pobranego materiału biologicznego: .....
(np. krew, cebulki włosów, inna tkanka)

Materiał biologiczny pobrany przez: .....
(imię, nazwisko, zawód pobierającego materiał)

w obecności: .....
(charakter obecności, np. protokolant, tłumacz)

Nazwa organu polecającego pobranie: .....
(wskazać jednostkę organizacyjną Policji, prokuraturę, sąd)

Sposób zabezpieczenia próbki

.....
miejsce na umieszczenie kodu
kręskowego pakietu kryminalistycznej

Sposób zapakowania próbki: .....

Omówienie skreśleń i poprawek:

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenie
policjanta przeprowadzającego czynność: .....

Do protokołu załączono: .....
(liczba i rodzaj załączników)

Czynność zakończono: .....
(dzień, miesiąc, rok, godzina, minuta)

.....
(podpis/pieczęć pobierającego próbkę)

Podpisy policjanta i innych osób biorących udział w czynności:

1. .... 2. .... 3. ....

WZÓR KARTY DAKTYLOSKOPIJNEJ ODCISKÓW LINII PAPILARNYCH PALCÓW

Karta daktyloskopijna do celów dowodowych/wykrywczych i identyfikacyjnych*					BARCODE	
pieczęć jednostki Policji <i>stamp of police unit</i>						
Nazwisko <i>family name</i>					nr identyfikacyjny policjanta dokonującego rejestracji	
Imiona <i>forenames</i>					nr KSIP OIO-	
Nazwisko panieńskie <i>maiden name</i>					znak sprawy	
Imię ojca <i>father's forename</i>			Imię matki <i>mother's forename</i>			numer sprawy
Adres <i>address</i>					kod jednostki Policji	
Płeć (M/K ?) <i>sex (M/F ?)</i>	Data urodzenia <i>date of birth (year, month, day)</i>	rok	miesiąc	dzień	PESEL	
Miejsce urodzenia <i>place of birth</i>					rodzaj i numer dokumentu tożsamości <i>true identity</i>	
Narodowość <i>nationality</i>			Powód daktyloskopowania <i>offence</i>			
P 1. wielki palec 2. wskazujący palec 3. środkowy palec 4. serdeczny palec 5. mały palec						
50 mm 40 mm 40 mm 40 mm 40 mm						
L 6. wielki palec 7. wskazujący palec 8. środkowy palec 9. serdeczny palec 10. mały palec						
40 mm						
LEWA RĘKA - jednoczesny odcisk czterech palców		jednoczesny odcisk wielkich palców LAWY PRAWY		PRAWA RĘKA - jednoczesny odcisk czterech palców		
75 mm 30 mm 30 mm 75 mm						
czytelny podpis osoby daktyloskopowanej * - niewłaściciele skrańców		data daktyloskopowania			czytelny podpis osoby daktyloskopującej	
		miejsce daktyloskopowania				
210 mm						

PROTOKÓŁ KONTROLI OSOBISTEJ/
PRZEGLĄDANIA ZAWARTOŚCI BAGAŻU/
SPRAWDZANIA ŁADUNKU*

.....
(znak sprawy)

.....
(nazwa jednostki organizacyjnej Policji prowadzącej sprawę)

na podstawie art. 15 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji

Miejsce i czas rozpoczęcia czynności:.....
(miejscowość, godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

Czynności dokonał:..... Z.....
(stopień, imię i nazwisko policjanta) (nazwa jednostki organizacyjnej Policji)

w obecności: osoby wskazanej przez osobę, która jest poddawana kontroli osobistej, właściciela bagażu lub ładunku, przedstawiciela przewoźnika, spedytora, agenta morskiego, osoby przybranej przez policjanta*

.....
(imię i nazwisko osoby, seria i nr oraz data wydania dokumentu tożsamości albo odnotowanie braku dokumentu tożsamości; oświadczenia lub oświadczenia innych osób)

.....
(imię i nazwisko osoby podlegającej kontroli osobistej /właściciela bagażu/ładunku*)

.....
(nazwisko rodowe)

syn/córka.....
(nazwisko rodowe matki)

zamieszkały (a) w.....
(adres)

Tożsamość osoby ustalono na podstawie .....

..... numer PESEL .....

(nazwa, seria, data wydania, nr dokumentu tożsamości oraz nazwa organu wydającego lub informacji w postaci zdjęcia wraz z opisem wizerunku osoby lub odcisków linii papilarnych zgromadzonym w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych do których Policja posiada dostęp)

.....
(ewentualnie odnotowanie braku dokumentu tożsamości; oświadczenia lub oświadczenia innych osób)

Przyczyna dokonania czynności i jej przebieg:.....
(uwzględnić rodzaj, oznaczenie, ilość ładunku/liczbę bagaży)

.....
.....
W wyniku przeprowadzonej czynności znaleziono/nie znaleziono* następujące(ych) przedmioty(ów):

.....
.....
.....
Czynności podjęte w związku ze znalezieniem przedmiotów: .....

.....
.....
Omówienie skreśleń i poprawek: .....

Zgłoszone przez osoby uczestniczące w czynności zarzuty co do treści protokołu oraz oświadczenia policjanta prowadzącego czynność:.....
.....
.....

Czynność zakończono: .....

(godzina, minuta, dzień, miesiąc, rok)

.....
(podpis policjanta)

.....
(podpis osoby przybranej)

.....
(podpis osoby, wobec której czynność została przeprowadzona)

Oświadczenie osoby, wobec której czynność została przeprowadzona:

Zostałem(am) poinformowany(a) o przysługującym mi na mocy art. 15 ust. 7 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji prawie złożenia zażalenia do miejscowo właściwego prokuratora na sposób przeprowadzenia czynności.

.....
(podpis osoby, wobec której przeprowadzono czynność)

Kopię niniejszego protokołu otrzymałem (am) w dniu ....20 .....r. o godz. ....

.....
(podpis osoby, której wydano kopie protokołu)

* Niepotrzebne skreślić.

UZASADNIENIE

Opracowanie nowego projektu rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów jest związane z wejściem w życie ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1199). Zmiany w przywołanej ustawie spowodowały rozszerzenie katalogu uprawnień policjantów poprzez zmianę brzmienia art. 15. Zgodnie z nowym brzmieniem:

- art. 15 ust. 1 pkt 3a i 3b policjanci wykonując czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe mają prawo pobierania od osób linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków: a) w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2014 r. poz. 24), b) w celu identyfikacji osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe, c) za ich zgodą – w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, a także pobierania odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości,
- art. 15 ust. 1 pkt 6 i 7 sformułowanie „jednostek gospodarczych” zastąpiono zwrotem „przedsiębiorców”. Przedmiotowa zmiana ma charakter porządkowy polegający wyłącznie na dostosowaniu do przepisów wynikających ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.).

Ponadto, projekt uwzględnia również zmiany związane z ogłoszeniem w dniu 5 listopada 2013 r. ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1282).

W stosunku do jeszcze obowiązującego rozporządzenia z 2005 r. będzie ono zawierać następujące zmiany.

W § 1 pkt 3 - 5 dokonano zmian o charakterze porządkowym polegających na wprowadzeniu do katalogu nowych lub inaczej nazwanych uprawnień policjanta.

W § 2 ust. 1 dokonano także zmian o charakterze porządkowym dostosowując odesłania do numeracji wskazanej w § 1, a nadto określono sposób postępowania policjanta przystępującego do realizacji czynności służbowych. Odstąpiono od obligatoryjnego informowania osoby o podstawie prawnej podjęcia wobec niej czynności.

Jednocześnie zobowiązano policjanta do udzielenia tej informacji w przypadku żądania osoby wobec której zostały podjęte czynności służbowe. Podkreślić należy, iż powyższa propozycja z wyjątkiem podania podstawy prawnej funkcjonuje w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. *w sprawie kontroli ruchu drogowego* (Dz. U. z 2008 r. Nr 132, poz. 841).

W § 2 ust. 2 dokonano zmiany o charakterze porządkowym dookreślając postępowanie policjanta nieumundurowanego w przypadku żądania osoby wobec której podjęto czynności służbowe okazania legitymacji służbowej wskazując, iż policjant okazuje legitymację w sposób umożliwiający odnotowanie danych w niej zawartych. Powyższe rozwiązanie funkcjonuje w § 4 ust. 2 rozporządzenia MSWiA *w sprawie kontroli ruchu drogowego*.

W § 4 dotyczącym sposobu ustalania tożsamości osoby legitymowanej dodano przepis umożliwiający ustalenie tożsamości również na podstawie informacji o osobie w postaci wizerunku, zdjęcia lub odcisków linii papilarnych zgromadzonych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach danych, do których Policja posiada dostęp, zgodnie z warunkami określonymi w art. 20 ust. 15 i 16 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji.

W § 8 ust. 2 dotyczącym postępowania policjanta realizującego czynność zatrzymania osoby dodano przepis umożliwiający wezwanie osoby do wydania broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmiotów mogących stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przypadkowi.

W § 8 ust.1 i 2, § 9 ust.1 i § 16 ust.1 dotyczącym postępowania policjantów wobec osoby zatrzymanej oraz podczas przeprowadzania kontroli osobistej usunięto zwrot „kolejno” oraz „w kolejności”. Wskazane wyrażenia narzucają chronologię poszczególnych czynności podejmowanych wobec osób zatrzymanych, doprowadzanych, oraz podczas przeprowadzania kontroli osobistej. Natomiast, istotą przepisów zawartych w przedmiotowym akcie prawnym powinno być przede wszystkim określenie czynności niezbędnych do wykonania. Dlatego też, kwestia kolejności ich wykonania jest sprawą drugorzędną i powinna być uzależniona przede wszystkim od taktyki przeprowadzania tego typu interwencji, jak również powinna być dostosowana do okoliczności wydarzenia.

W § 9 ust.1 zmiana brzmienia pkt 1 lit. d dotyczącego obecności policjanta przy rozmowie osoby zatrzymanej z adwokatem podyktowana jest dostosowaniem przepisu do obecnych regulacji ogłoszonych w dniu 5 listopada 2013 r. w ustawie z dnia 27 września 2013 r. *o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. poz.

1282), tj. nowego brzmienia art. 245 § 1 cyt. *ustawy*, który stanowi, iż obecność policjanta przy rozmowie osoby zatrzymanej z adwokatem jest dopuszczalna wyłącznie w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami.

W § 14 dotyczącym prowadzenia czynności służbowych przy identyfikacji zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości dokonano zmiany o charakterze porządkowym. Zaproponowane brzmienie zostało dostosowane do brzmienia § 1.

W § 15 dotyczącym sposobu postępowania oraz wzorów dokumentów stosowanych przy pobieraniu odcisków linii papilarnych dokonano zmiany jego brzmienia poprzez dostosowanie ich do upoważnienia ustawowego.

W § 18 ust.1 dotyczącym sposobu dokumentowania czynności służbowych dokonano rozszerzenia dając tym samym możliwość ich dokumentowania na odpowiednim nośniku technicznym albo w notatce służbowej. Wprowadzenie powyższej zmiany podyktowane jest ujednoczeniem sposobu dokumentowania przez policjanta czynności służbowych, które są określone w § 7.

W § 25 ust. 1 sformułowanie „*tajemnicę państwową lub służbową*” zastąpiono zwrotem „*informacje niejawne*”. Przedmiotowa zmiana ma charakter porządkowy polegający wyłącznie na dostosowaniu do przepisów wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o *ochronie informacji niejawnych* (Dz. U. Nr 182, poz. 1280).

Wejście w życie *rozporządzenia* z dniem następującym pod dniem ogłoszenia, o czym stanowi § 29 jest podyktowane wejściem w życie ustawy o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw.

Nadmienić należy, iż w *rozporządzeniu* pominięto regulacje dotyczące badania osoby zatrzymanej, gdyż w tej materii obowiązuje *rozporządzenie* Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie badań lekarskich osób zatrzymanych przez Policję*.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji, zgodnie z trybem przewidzianym w przepisach *rozporządzenia* Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039 oraz z 2004 r. Nr 65, poz. 597).

Nazwa projektu

Projekt rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów

Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych
Pan Grzegorz Karpiński

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Dyrektor Biura Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Głównej
Policji insp. Marek Walczak, e-mail: bpird@policja.gov.pl,
tel. 22 60 122 05,
fax 22 60 134 97.

Data sporządzenia

12 września 2014 r.

Źródło:

Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji
(Dz. U. z 2011 r. Nr 287, poz. 1687, ze zm.)

Nr w wykazie prac Rady Ministrów –
RD344

OCENA SKUTKÓW REGULACJI**1. Jaki problem jest rozwiązywany?**

1. Z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 26 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy o Policji oraz niektórych innych ustaw nastąpi zmiana brzmienia art. 15. Zgodnie z nowym brzmieniem:
  - art. 15 ust. 1 pkt 3a i 3b policjanci wykonując czynności operacyjno-rozpoznawcze, dochodzeniowo-śledcze i administracyjno-porządkowe mają prawo pobierania od osób linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków:
    - a) w trybie i przypadkach określonych w przepisach Kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia 22 listopada 2013 r. o postępowaniu wobec osób z zaburzeniami psychicznymi stwarzających zagrożenie życia, zdrowia lub wolności seksualnej innych osób (Dz. U. z 2014 r. poz. 24),
    - b) w celu identyfikacji osób o nieustalonej tożsamości oraz osób usiłujących ukryć swoją tożsamość, jeżeli ustalenie tożsamości w inny sposób nie jest możliwe,
    - c) za ich zgodą – w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości, a także pobierania odcisków linii papilarnych lub materiału biologicznego ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości. Wydanie nowego rozporządzenia wynika zatem z konieczności dostosowania rozporządzenia do zmian wynikających z ustawy o zmianie ustawy o Policji,
  - art. 15 ust. 1 pkt 6 i 7 sformułowanie „jednostek gospodarczych” zastąpiono zwrotem „przedsiębiorców”. Przedmiotowa zmiana ma charakter porządkowy polegający wyłącznie na dostosowaniu do przepisów wynikających z ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.).
2. Dodatkowo zmiany zawarte w projekcie są spowodowane ogłoszeniem w dniu 5 listopada 2013 r. ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 1282). Dlatego też, jest konieczność dostosowania obecnych regulacji do nowego brzmienia art. 245 § 1 cyt. ustawy, który stanowi, iż obecność policjanta przy rozmowie osoby zatrzymanej z adwokatem jest dopuszczalna wyłącznie w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami a ponadto:
  - brak ujednoczenia sposobu postępowania policjanta realizującego czynności służbowe do postępowania określonego w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r. w sprawie kontroli ruchu drogowego;
  - brak przepisów umożliwiających ustalenie tożsamości osoby na podstawie danych osobowych przetwarzanych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach do których Policja posiada dostęp;
  - sformułowanie „tajemnica państwowa i służbowa” należy dostosować do przepisów wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1280).

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W stosunku do obowiązującego rozporządzenia z 2005 r. będzie ono zawierać następujące zmiany.

Umożliwienie określenia sposobu postępowania przy wykonywaniu przez policjantów uprawnień w zakresie pobierania linii papilarnych od osób oraz ze zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości oraz uprawnień w zakresie pobierania od osób, za ich zgodą, linii papilarnych lub wymazu ze śluzówki policzków, w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości.

Ponadto, aktualne rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie sposobu postępowania przy wykonywaniu niektórych uprawnień policjantów (Dz. U. z 2005 r. 141, poz. 1186) w:

- § 2 ust. 1 określającym sposób postępowania policjanta przystępującego do realizacji czynności służbowych odstąpiono od obligatoryjnego informowania osoby o podstawie prawnej podjęcia wobec niej czynności przy jednoczesnym zobowiązaniu policjanta do udzielenia tej informacji w przypadku żądania osoby wobec której zostały podjęte czynności służbowe. Podkreślić należy, iż powyższa propozycja z wyjątkiem podania podstawy prawnej funkcjonuje w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 18 lipca 2008 r.

w sprawie kontroli ruchu drogowego (Dz. U. z 2008 r. Nr 132, poz. 841),

- § 2 ust. 2 dokonano zmiany o charakterze porządkowym dookreślając postępowanie policjanta nieumundurowanego w przypadku żądania osoby wobec której podjęto czynności służbowe okazania legitymacji służbowej wskazując, iż policjant okazuje legitymację w sposób umożliwiający odnotowanie danych w niej zawartych. Powyższe rozwiązanie funkcjonuje w § 4 ust. 2 cyt. *rozporządzenia*,
- § 4 dotyczącym sposobu ustalania tożsamości osoby legitymowanej dodano przepis umożliwiający ustalenie tożsamości również na podstawie informacji, w tym danych osobowych przetwarzanych w policyjnych zbiorach danych lub zbiorach do których Policja posiada dostęp,
- § 8 ust. 2 dotyczącym postępowania policjanta realizującego czynność zatrzymania osoby dodano przepis umożliwiający wezwanie osoby do wydania broni lub innych niebezpiecznych przedmiotów mogących służyć do popełnienia przestępstwa lub wykroczenia albo przedmiotów mogących stanowić dowody w postępowaniu lub podlegające przepadkowi,
- § 8 ust.1 i 2, § 10 ust.1 i § 16 ust.1 dotyczący postępowania policjantów wobec osoby zatrzymanej oraz podczas przeprowadzania kontroli osobistej usunięto zwroty „kolejno” oraz „w kolejności”. Wskazane wyrażenia narzucają chronologię poszczególnych czynności podejmowanych wobec osób zatrzymanych, doprowadzanych, oraz podczas przeprowadzania kontroli osobistej. Natomiast, istotą przepisów zawartych w przedmiotowym akcie prawnym powinno być przede wszystkim określenie czynności niezbędnych do wykonania. Dlatego też, kwestia kolejności ich wykonania jest sprawą drugorzędną i powinna być uzależniona przede wszystkim od taktyki przeprowadzania tego typu interwencji, jak również powinna być dostosowana do okoliczności wydarzenia,
- § 10 ust.1 zmiana brzmienia pkt 1 lit. d dotyczącego obecności policjanta przy rozmowie osoby zatrzymanej z adwokatem jest podyktowana dostosowaniem przepisu do obecnych regulacji ogłoszonych w dniu 5 listopada 2013 r. w ustawie z dnia 27 września 2013 r. *o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1282) tj. nowego brzmienia art. 245 § 1 cyt. *ustawy*, który stanowi, iż obecność policjanta przy rozmowie osoby zatrzymanej z adwokatem jest dopuszczalna wyłącznie w wyjątkowych wypadkach, uzasadnionych szczególnymi okolicznościami,
- § 18 ust.1 dotyczącym sposobu dokumentowania czynności służbowych dokonano rozszerzenia możliwości dokumentowania o odpowiedni nośnik techniczny albo notatkę służbową. Wprowadzenie powyższej zmiany podyktowane jest ujednoczeniem sposobu dokumentowania przez policjanta czynności służbowych, które są określone w § 7,
- § 25 ust. 1 sformułowanie „tajemnicę państwową lub służbową” zastąpiono zwrotem „informacje niejawne”. Przedmiotowa zmiana ma charakter porządkowy polegający wyłącznie na dostosowaniu do przepisów wynikających z ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. *o ochronie informacji niejawnych* (Dz. U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1280).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Brak wiedzy w tym zakresie. Pozyskanie takich danych wymagałoby przeprowadzenia czasochłonnych konsultacji międzynarodowych, bowiem należałoby dokonać analizy rozwiązań prawnych w 34/28 państwach.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Policja	Nie można przewidzieć	Brak źródła danych	Zwiększenie możliwości realizacji zadań ustawowych Policji oraz zmiana sposobu postępowania policjanta w trakcie realizacji czynności służbowych
Osoby zatrzymane	Nie można przewidzieć	Brak źródła danych	Wpływ na prawidłową realizację ustawowych zadań Policji oraz zwiększenie uprawnień osoby zatrzymanej
Osoby, które wyraziły zgodę na pobranie wymazu ze słówki policzka – w celu identyfikacji osób zaginionych lub zwłok ludzkich o nieustalonej tożsamości	Nie można przewidzieć	Brak źródła danych	Wpływ na prawidłową realizację ustawowych zadań Policji

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt rozporządzenia został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Ministerstwa

Spraw Wewnętrznych, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.).

Projekt rozporządzenia został zamieszczony także w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z § 52 ust. 1 Uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. *Regulamin pracy Rady Ministrów* (M. P. poz. 979).

Ponadto projekt został przekazany do konsultacji: Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Helsińskiej Fundacji Praw Człowieka, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Prokuratorowi Generalnemu, Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Prezesowi Naczelnej Rady Adwokackiej oraz Prezesowi Krajowej Rady Radców Prawnych.

Projekt został także skierowany do zaopiniowania przez Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ..... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)	
Dochody ogółem	0												
budżet państwa	0												
JST	0												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0												
Wydatki ogółem	0												
budżet państwa	0												
JST	0												
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0												
Saldo ogółem	0												
budżet państwa	0												
JST	0												
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane rozporządzenie nie będzie mieć wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ..... r.)	duże przedsiębiorstwa	0							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0							
	(dodaj/usuń)	0							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	0							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	0							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0							
	(dodaj/usuń)	0							
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	0							
	(dodaj/usuń)	0							

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

× nie dotyczy	
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz:	

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy

10. Wpływ na pozostałe obszary

☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na wskazane obszary.	

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ze względu na charakter projektu jego ewaluacja jest niezasadna.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak załączników